

Köy ve İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Halkla Etkileşim ve Mesleki Memnuniyet Boyutunda Karşılaştığı Sorunlar ve Bu Sorunların Performansına Etkisi Konusundaki Görüşleri*

The Problems about Public Interaction and Professional Satisfaction of the Class Teachers Working in the Village and Township Centre and Their Opinions about These Problems' Effect on Their Performance

Ali Rıza ERDEM**
Meral YAPRAK***

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Denizli ili köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim ve mesleki memnuniyette karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerini ortaya koymaktır. Denizli'nin ilçelerindeki resmi ilköğretim okullarından 321 ve köylerindeki resmi ilköğretim okullarından 272 sınıf öğretmeni veri toplama aracını uygulamak üzere oranlı küme örnekleme yoluyla seçilerek örnekleme alınmıştır. Geliştirilen ölçeğin sorunla karşılaşma derecesinde Alpha iç tutarlılık katsayısı 0,89', sorunun performansa etkisinde 0,91 dir. Köyde ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre halkla etkileşim sorunlarının en önemlisi "Halk öğretmenine güven duymuyor" dur. Köyde ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre mesleki memnuniyet sorunlarının en önemlisi ise "Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor" dur.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni, halkla etkileşim, mesleki memnuniyet, sorun, performans, etki

Çalışmanın Türü: Araştırma

ABSTRACT

Introduction: Teachers are indispensable members of education system in all societies who take on the function of educating individuals. They have an active role in the education of new generations in the education process. The role of teachers in increasing the quality of education and in the development of society is of great importance. A teacher is always in the effort of getting to know and evaluating the society in which a school is located. It is also true trust the society also makes an evaluation regarding a school. It is probable that the evaluation of a school by the members of a society is based on feelings and may be away from realities. The parents of some students develop positive opinions and attitudes whereas some tend to evaluate a school totally in a negative way. A teacher has to take into account that such collective and extreme attitudes may result from inefficiency and lack of interest towards their school. Parents expect on understanding and a special interest to their children beyond instructing. They expect the teachers to be good models for them. The relations of teachers with parents as well as their success within school play a determinant role in forming attitudes toward a school.

Job satisfaction of teachers influences the quality of their job directly. Teachers who are satisfied with their occupations will be more effective in both realizing the educational instructional goals and in their approach to students. A teacher who is not satisfied with his / her job will fail to realize those so-called goals and with not be so effective in approaching students. A teacher who is satisfied with his job is positive in dedicating himself to his job; however, a teacher who lacks job satisfaction suffers a lot in his dedication to the job. There are many factors that affect a teacher's job satisfaction: the fact that teaching is a stressful job, workload, inefficiency of instructional materials, the fact that most schools lack hygiene conditions, too many bureaucratic works, unbearable discipline rules, the fact that applications for appointments to other institutions are rejected, the fact that supervision system tends to look at faults rather than improving the faulty education system, availability of punishments and prohibitions instead of regulations for prize and motivation, lack of rest, social activities and so on.

* Doç. Dr. Ali Rıza ERDEM danışmanlığında yapılan "Köy ve ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri (Denizli ili örneği)" adlı yüksek lisans tezinin bir bölümüdür.

Bu çalışma Gazi Üniversitesi tarafından Antalya'da 01-02. Mayıs 2010 tarihlerinde düzenlenen "V. Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresi" nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi

*** Bilim Uzmanı, Milli Eğitim Bakanlığı

Purpose: The purpose of this research is establishing that the problems about public interaction and professional satisfaction of the class teachers working in the village and township center in Denizli and their opinions about these problems' effect on their performance.

Methodology: This research is "descriptive". Field of researching includes class teachers who work in official primary schools in Denizli's villages and township center. 321 class teachers working in public primary schools in townships of Denizli and 272 class teachers working in official primary schools in villages of Denizli are included in sampling to apply the data collecting method by choosing with proportional cluster sampling methodology. During research, the data is collected with likert scale. The reliability of the scale that is applied to sampling group is tested by method of Cronbach Alpha and Guttman Split-half and at the degree of being confronted with problem, Alpha consistency coefficient is 0,89 and the effect's of problem on performance is 0,91.

Results and Discussion: According to scale, the class teachers' opinions on the problems about public interaction working in village is "Always". According to scale, being always that the class teachers' opinions on the problems about public interaction working in village may mean that the education do not satisfy the public, the public criticize the teacher at any chance and the public do not pay attention to being informed and directed by the teacher. According to arithmetic average of the opinions in scale, the most important problem of all the problems about public interaction of the class teachers working in the village is "The public do not trust in teacher" According to the teachers' opinions working in village, this situation is important in that there is a trust problem between the class teacher and local people.

According to scale, the class teachers' opinions on the problems about public interaction working in township center is "Always" According to scale, being always that the class teachers' opinions on the problems about public interaction working in township center may mean that the public do not trust in the teacher, the education do not satisfy the public, the public do not respect the teacher and the public criticize the teacher at any chance. According to arithmetic average of the opinions in scale, the most important problem of all the problems about public interaction of the class teachers working in township center is "The public do not trust in teacher." According to the opinions of the teachers working in village, the most important problem is that the public do not trust in teacher. In this situation, being serious trust problem between teachers who both working in village and township and the public is noticed.

According to scale, the class teachers' opinions on the problems about professional satisfaction working in village is "Always" According to scale, being always that the class teachers' opinions on the problems about professional satisfaction working in village may mean that the teacher do not satisfy to work in this school and working in this school do not make the teacher excited According to arithmetic average of the opinions in scale, the most important problem of all the problems about professional satisfaction of the class teachers working in village is "Working in this school has a bad effect on my psychology." According to the teachers' opinions working in village, this situation is important in that the class teachers have problems a lot about professional satisfaction.

According to scale, the class teachers' opinions on the problems about professional satisfaction working in township center is "Always". According to scale, being always that the class teachers' opinions on the problems about professional satisfaction working in township center may mean that the teacher do not satisfy to work in this school and working in this school do not make the teacher excited. According to arithmetic average of the opinions in scale, the most important problem of all the problems about professional satisfaction of the class teachers working in township center is "Working in this school has a bad effect on my psychology." According to the teachers' opinions working in township center, this situation is also important in that the class teachers have problems a lot about professional satisfaction.

Keywords: Class teachers, public interaction, Professional satisfaction, problem, performance, effect

The Type of Research: Research

GİRİŞ

Öğretmen, tüm toplumlarda insan yetiştirme işlevini üstlenen eğitim sisteminin vazgeçilmez üyesidir. Öğretmenler, eğitim süreci içinde yeni kuşakların yetiştirilmesinde etkin bir rol alırlar (Değirmencioglu, 2000; Gürsoy, 2003; Övet, 2006). Eğitimin niteliğinin yükseltilmesinde, insanların ve toplumun geliştirilmesinde "öğretmen" in rolü çok büyük ve önemlidir. Gelişen ve değişen toplum öğretmenin geleneksel rolündeki değişimleri de beraberinde getirmekte, öğretmenin sorumlulukları giderek artmakta daha da önemlisi, öğretmenler, eğitim fırsat ve imkânlarının yaygınlaştırılması konusundaki girişimlerin "baş mimarı" olarak görülmektedir.

Halkla ilişkilerin en genel amacı örgüt ve çevresi arasında uyumu gerçekleştirerek, örgüt için güven ve destek elde etmek, halkın örgütten beklentilerini gerçekleştirmektir. Öğretmen, okulun içinde bulunduğu toplumu sürekli olarak tanıyıp, değerlendirme çabası içerisinde. Toplumun da aynı biçimde okula ilişkin değerlendirmesinin olduğu bir gerçektir. Toplum üyelerinin okulu değerlendirmesinin, daha çok duygu yüklü ve gerçeklerden uzak olması büyük olasılıklardır. Bazı öğrenci velileri tümüyle olumsuz değerlendirme eğilimindeyken, bazıları da tümüyle olumlu görüş ve tutumlar geliştirmiştir. Öğretmen bu tür bütüncü ve uçtaki tutumların, yetersizliğin ve okula yönelik ilgisizliğin ürünü olabileceğini dikkate almalıdır (Rivlin, 1961; Çelikten & Şanal & Yeni, 2005; İşler, 2007; Uğurlu, 2008). Ana-babalar öğretmenlerden ders vermenin ötesinde çocuklarını anlama, onlara özel ilgi göstermelerini beklerler. Özellikle onlar için iyi bir

model olmalarını isterler. Öğretmenlerin okuldaki başarısı kadar, ana-babalarla olan ilişkileri, toplumun okula yönelik tutumlarının oluşmasında belirleyici rol oynayacaktır (Richey, 1979; Can, 2004). Bazı ana-babalar okul ile olan ilişkilerini en aza indirmişlerdir. Eğer ana-babalar çocuklarının öğretmenlerce yeterli eğitildiklerine, öğretmenin sıkı bir çalışma içinde olduğuna inanırlarsa okula yönelik güvenlerini geliştirebilirler.

Birey mesleğini seçtikten sonra sorunlar bitmez. Bu kez de mesleğinden beklentileri başlar. Yeteneğine, başarısına, yaşına, iş yeri ortamına, işin gücüne, çalışma süresine, aldığı ücrete, yüklendiği sorumluluğa vb. etkenlere bağlı olarak yaptığı işten beklentilerinin karşılanmasını ister. İşinden dolayı bir memnuniyet duymak, doyum sağlamak ister. İş doyumunu, bir iş görenin işini ya da iş yaşamını değerlendirmesi sonucunda duyduğu haz ya da ulaştığı olumlu durumdur. İş görenin duyduğu hazzın ya da ulaştığı olumlu duygusal durumun derecesi işten doyumunun derecesidir. İşinden memnun bireyler daha az stres yaşamakta, ekip çalışmasına daha çok uyum göstermekte ve üretkenliklerini daha çok artırmaktadır. İş doyumunsuzluğu ise iş yaşamının değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan hoş olmayan duygusal durumdur (Locke, 1968; Başaran, 1996; Spector, 1997; Sevimli & İşcan, 2005; Karaköse & Kocabaş, 2006; Soyer & Can, 2007; Bozkurt & Bozkurt, 2008). Öğretmenlerin mesleki memnuniyeti yaptığı işin niteliğini doğrudan etkilemektedir. Mesleki açıdan mesleğini yapmaktan memnun bir öğretmen gerek eğitim-öğretimin hedeflerini gerçekleştirmede gerekse öğrencilerine yaklaşımında daha etkili olacaktır. Mesleki açıdan mesleğini yapmaktan memnun olmayan bir öğretmen eğitim-öğretimin hedeflerini gerçekleştirmede kayıtsız ve öğrencilerine yaklaşımında da etkisizdir. Mesleğinden memnun öğretmen göreve kendini adama açısından olumludur. Mesleki memnuniyetsizlik içinde bulunan öğretmen göreve kendini adama açısından da sıkıntılıdır. Öğretmenlerin işindeki memnuniyetsizliği sadece kendilerini değil, okullarını da etkiler. Öğretmenin meslek yaşamındaki doyum ya da doyumunsuzluğu, okulun yapısını ve işleyişini değiştirir. Görev yaptığı okulda hayal kırıklığı yaşayan öğretmenler, işine ve görev yaptığı okula karşı çeşitli olumsuz tepkiler geliştirebilir. Öğretmenlerin mesleki doyumunu ve doyumunsuzluğu ile performansları arasında da kuvvetli bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenin mesleki memnuniyetini etkileyen birçok faktör bulunmaktadır: Öğretmenliğin stresli bir meslek olması, iş yükünün ağırlığı, eğitim araç gereçlerinin yetersizliği, okulların çoğunun sağlık koşullarına elverişsiz olması, bürokratik işlerin çokluğu, disiplin kurallarının çekilmezliği, yer değiştirmede isteğin yerine gelmemesi, teftiş sisteminin kusurlu olan eğitimi düzeltmek yerine eğitim iş göreninde olumsuz kusur araması, eğitim sisteminde pek çok cezalandırma ve yasaklama kuralları bulunurken yok denecek kadar ödüllendirme ve özendirme kurallarının olması, dinlenme, toplumsal etkinlikler ve benzeri olanakların olmaması vb (Başaran, 1996; Akçamete & Kaner & Sucuoğlu, 2001; Işıkhana, 2004; Argon & Ateş, 2007; Sönmezer & Eryaman, 2008; Taşdan & Tiryaki, 2008; Yılmaz, 2009; Koç & Yazıcıoğlu & Hatipoğlu, 2009).

Köy ve ilçe merkezinde nitelikli eğitim verilebilmesi amacıyla sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunların belirlenip çözüme kavuşturulması büyük önem taşımaktadır. Bu açıdan köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim ve mesleki memnuniyet boyutlarında yaşadıkları sorunların tespiti sorunun ortaya konması ve çözüm önerilerinin tartışılması açısından yarar sağlayacaktır.

Araştırmanın amacı

Bu çalışmanın amacı, köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim ve mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşlerinin belirlenmesidir. Bu çerçevede ele alınan alt problemler şunlardır:

1. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri nasıldır?
2. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri nasıldır?
3. İlçe merkezinde sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri nasıldır?
4. İlçe merkezinde sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri nasıldır?

5. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri (a) görev yerine (b) görev yapılan yerleşim yerinde oturma-oturmama durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
6. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri (a) görev yerine (b) görev yapılan yerleşim yerinde oturma-oturmama durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Bu araştırma “Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim ve mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri” ni ortaya koymaya yönelik “betimsel” bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini Denizli’nin ilçelerindeki ve köylerindeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Evrende ilçe ilköğretim okullarında 564 ve köy ilköğretim okulunda çalışan 381 sınıf öğretmeni bulunmaktadır. Evrenden seçilen örneklem 0.5 manidarlık düzeyi esas alınarak seçilmiştir. Denizli’nin ilçelerindeki resmi ilköğretim okullarından 321 ve köylerindeki resmi ilköğretim okullarından 272 sınıf öğretmeni veri toplama aracını uygulamak üzere oranlı küme örnekleme yoluyla seçilerek örnekleme alınmıştır.

Araştırmada veriler geliştirilen likert tipli ölçek yoluyla toplanmıştır. Ölçekte halkla etkileşimle ilgili 5, mesleki memnuniyetle ilgili 5 olmak üzere 10 madde vardır. Kişisel bilgiler açık ve kapalı uçlu sorularla elde edilmiştir. Ölçekte genel bilgiler hariç 2 bölümden oluşmaktadır. Bunlar verilen a) Sorunla karşılaşma derecesi b) Sorunun performansına etkisi konusundaki görüşlerdir. Her kategorinin cevap seçenekleri birbirinden farklıdır. Sorunla karşılaşma derecesi bölümündeki cevap seçenekleri (1) Asla (2) Nadiren (3) Ara-Sıra (4) Sık Sık (5) Her Zaman şeklindedir. Sorunun performansına etkisi bölümündeki cevap seçenekleri (1) Olumsuz etkilemiyor (2) Kısmen olumsuz etkiliyor (3) Çok olumsuz etkiliyor şeklindedir. Örneklem grubuna uygulanan ölçeğin kapsam geçerliği için 9 alan uzmanı ve 1 dil uzmanının görüşlerinden yararlanılmıştır. Örneklem grubuna uygulanan ölçeğin güvenilirliği Cronbach Alpha ve Guttman Split-half teknikleriyle denenmiş ve sorunla karşılaşma derecesinde Alpha iç tutarlılık katsayısı 0,89, sorunun performansına etkisinde 0,91 dir.

Ölçeğin uygulanması sonucunda elde edilen verileri çözümlemek için “betimsel istatistik” teknikleri (frekans, yüzde, aritmetik ortalama, t testi, varyans analizi) kullanılmıştır. Süreksiz olan ölçekteki cevap seçenekleri, istatistiksel işlemlerle elde edilen sonuçların yorumlanabilmesi için geliştirilen bir ölçekle “sürekli” hale getirilmiştir. Sorunla karşılaşma derecesi bölümündeki 4 aralık 5 seçeneğe bölünmüş (4: 5 = 0.80); bulunan sayı seçenekleri temsil eden en alt sayıdan itibaren ilave edilerek: 1.00 – 1.80 Asla, 1.81 – 2.60 Nadiren, 2.61 – 3.40 Ara-Sıra, 3.41 – 4.20 Sık Sık, 4.21 – 5.00 Her Zaman şeklinde yorumlanmıştır. Sorunun performansına etkisi bölümündeki 2 aralık 3 seçeneğe bölünmüş (2: 3 = 0.66); bulunan sayı seçenekleri temsil eden en alt sayıdan itibaren ilave edilerek: 1.00 – 1.66 Olumsuz etkilemiyor, 1.67 – 2.33 Kısmen olumsuz etkiliyor, 2.34 – 3.00 Çok olumsuz etkiliyor şeklinde yorumlanmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Araştırmada ele alınan alt problemlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Her Zaman” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 32,0’si “Her Zaman”, % 22,1’i “Sık Sık”, % 28,7’si “Ara-Sıra”, % 14,7’si “Nadiren”, % 2,6’sı “Asla” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin her zaman şeklinde olması, halkın verilen eğitimden memnun olmadığını, halkın her fırsatta öğretmeni eleştirdiğini, halkın öğretmen tarafından yapılan bilgilendirme ve yönlendirmeyi dikkate almadığı sonucuna ulaşılabilir. Özpınar’ın (2008) yaptığı araştırmaya göre “Köy Halkıyla Etkileşim” boyutunda öğretmen görüşlerinin “nadiren” düzeyinde olduğu görülmektedir. Denizli ili örneğinde köyde halkla etkileşim

boyutunda sorunla karşılaşma derecesi her zaman çıkarken Özpınar'ın yaptığı Aydın ili örneğinde nadiren çıkmıştır. Bu sonuç Özpınar'ın (2008) bulgusunu desteklememektedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Köyde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Halkla Etkileşim Boyutunda Karşılaştığı Sorunlar Konusunda Ölçekteki Görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Ss	Anlamı
1	19	Halk öğretmenine güven duymuyor.	3,83	1,07908	Sık Sık
2	21	Halk verilen eğitimden memnun değil.	3,81	1,06511	
3	20	Halk öğretmenine saygı duymuyor	3,80	1,14176	
4	23	Halk her fırsatta öğretmeni eleştiriyor.	3,53	1,12606	
5	22	Halk öğretmen tarafından yapılan bilgilendirme ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.	3,28	1,13515	Ara-Sıra

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre halkla etkileşim sorunlarının en önemlisi “Halk öğretmenine güven duymuyor” dur. Bu durum köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf öğretmeniyle – yöre halkı arasında bir güven probleminin olduğunu göstermesi açısından önemlidir. Bu güven probleminin altında yatan nedenler, öğretmenle köy halkı arasında bir iletişim kopukluğu olması, öğretmenin kendini halka kabul ettirememesi, halkın öğretmeni içine almaması gibi durumlardan kaynaklanıyor olabilir. Özpınar'ın (2008) yaptığı araştırmada halkla etkileşim boyutunda en az karşılaşılan iki sorun, “Köy halkı tarafından saygı görüyorum” ve “Köy halkı öğretmenine güven duyuyor” şeklindedir. Bu sonuçlar bu araştırmanın bulgularıyla örtüşmemektedir. Tuğaç vd. (1970) tarafından yapılan Türk köyünde modernleşme eğilimleri araştırmasında, öğretmenin köylü ile işlevsel ilişkiler kurmada, köylünün sosyal ve ekonomik bakımdan kalkınmasında etkin rol oynama sürecinde karşılaştığı çeşitli güçlükler olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularıyla örtüşmektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 48,2'si “Çok olumsuz etkiliyor”, %32,4'ü “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 19,5'i “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi her zaman şeklinde çıktığı için sorunun performansa etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Köyde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Halkla Etkileşim Boyutunda Karşılaştığı Sorunların Performansına Etkisi Konusunda Ölçekteki Görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Ss	Anlamı
1	19	Halk öğretmenine güven duymuyor.	2,35	,67128	Çok olumsuz etkiliyor
2	20	Halk öğretmenine saygı duymuyor	2,31	,70625	
3	21	Halk verilen eğitimden memnun değil.	2,27	,71443	Kısmen olumsuz etkiliyor
4	23	Halk her fırsatta öğretmeni eleştiriyor.	2,24	,72383	
5	22	Halk öğretmen tarafından yapılan bilgilendirme ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.	2,08	,70287	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen halkla etkileşim sorunlarının en önemlisi “Halk öğretmenine güven duymuyor” dur.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Her Zaman” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 39,7’si “Her Zaman”, % 16,2’si “Sık Sık”, % 17,3’ü “Ara-Sıra”, % 16,5’i “Nadiren”, % 10,3’ü “Asla” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin her zaman şeklinde olması, öğretmenin bulunduğu okulda görev yapmaktan memnun olmadığı ve bulunduğu okulda görev yapmanın öğretmene heyecan vermediği sonucuna ulaşılabilir. Özpınar’ın (2008) yaptığı araştırmaya göre “Mesleki Memnuniyet” boyutunda öğretmen görüşlerinin “ara sıra” düzeyinde olduğu görülmektedir. Denizli ili örneğinde köyde mesleki memnuniyet boyutunda sorunla karşılaşma derecesi her zaman çıkarken Özpınar’ın yaptığı Aydın ili örneğinde ara sıra çıkmıştır. Bu sonuç Özpınar’ın (2008) bulgusunu desteklemektedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Köyde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Memnuniyet Boyutunda Karşılaştığı Sorunlar Konusunda Ölçekteki Görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Ss	Anlamı
1	28	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor.	3,99	1,27276	Sık Sık
2	26	Bulduğum okulda görev yapmak beden sağlığımı olumsuz etkiliyor.	3,78	1,25911	
3	25	Bulduğum okulda görev yapan bir sınıf öğretmeni olmaktan memnun değilim.	3,70	1,38904	
4	24	Bulduğum okulda görev yapmak bana heyecan vermiyor.	3,34	1,43470	Ara-Sıra
5	27	Görev yaptığım okuldan daha iyi bir yere ne zaman tayin olacağımı düşünüyorum.	3,26	1,39645	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre mesleki memnuniyet sorunlarının en önemlisi “Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor” dur. Bu durum köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet açısından oldukça sıkıntılı olduğunu göstermesi açısından önemlidir. Öğretmenin performansını oldukça olumsuz etkileyecek olan bu problemin altında yatan nedenler, Denizli ilinin köylerinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin okulların fiziki yapısından, okullarda yönetimden kaynaklanan sorunların olduğundan, öğrenci velilerinin ilgisiz kalmalarından, halkın öğretmenlere güvenmemesinden kaynaklanıyor olabilir. Özpınar’ın (2008) yaptığı araştırmada mesleki memnuniyet boyutunda en az karşılaşılan sorun, “Köyde görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor” dur. Bu sonuç bu araştırmanın bulgularına ters düşmektedir.

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 54,8’i “Çok olumsuz etkiliyor”, %27,9’u “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 17,3’ü “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi her zaman şeklinde çıktığı için sorunun performansa etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir. Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Köyde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Memnuniyet Boyutunda Karşılaştığı Sorunların Performansına Etkisi Konusunda Ölçekteki Görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Ss	Anlamı
1	28	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor.	2,47	,71841	Çok olumsuz etkiliyor
2	25	Bulduğum okulda görev yapan bir sınıf öğretmeni olmaktan memnun değilim.	2,36	,71162	
3	26	Bulduğum okulda görev yapmak beden sağlığımı olumsuz etkiliyor.	2,34	,70794	
4	27	Görev yaptığım okuldan daha iyi bir yere ne zaman tayin olacağımı düşünüyorum.	2,31	,77119	Kısmen olumsuz etkiliyor
5	24	Bulduğum okulda görev yapmak bana heyecan vermiyor.	2,22	,75839	

Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen mesleki memnuniyet sorunlarının en önemlisi “Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor” dur.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Her Zaman” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 39,9’u “Her Zaman”, % 33,0’ü “Sık Sık”, % 21,2’si “Ara-Sıra”, % 4,4’ü “Nadiren”, % 1,6’sı “Asla” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin her zaman şeklinde olması, halkın öğretmene güven duymadığı, verilen eğitimden memnun olmadığı, öğretmene saygı duymadığı ve her fırsatta öğretmeni eleştirdiği sonucuna ulaşılabilir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Halkla Etkileşim Boyutunda Karşılaştığı Sorunlar Konusunda Ölçekteki Görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Ss	Anlamı
1	19	Halk öğretmenine güven duymuyor.	4,14	,95755	Sık Sık
2	21	Halk verilen eğitimden memnun değil.	4,08	,86523	
3	20	Halk öğretmenine saygı duymuyor	4,03	1,04077	
4	22	Halk öğretmen tarafından yapılan bilgilendirme ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.	3,90	,90486	
5	23	Halk her fırsatta öğretmeni eleştiriyor.	3,76	1,11317	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre halkla etkileşim sorunlarının en önemlisi “Halk öğretmenine güven duymuyor” dur. Köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre de sorunların en önemlisi halk öğretmenine güven duymuyor şeklinde çıkmıştır. Bu durumda hem köy hem de ilçede çalışan öğretmenlerle halk arasında ciddi bir güven probleminin olduğu görülmektedir. Halkın hem ilçe hem de köyde genel olarak öğretmenlere güvenmediği sonucuna ulaşılabilir. Çermik (2003) tarafından yapılan “Sınıf Öğretmenlerinin İnsan İlişkileri Sorunları ve Bu Sorunların Performans Üzerindeki Etkileri (Denizli İli Örneği)” adlı çalışmada, öğretmen-çevre boyutunda öğretmenlerin sorun olarak algıladıkları “Bu okuldaki öğretmenlerden çevre ile ilgilenmeleri için daha fazla zaman ayırmaları beklenir” ve “Çevremizdeki insanlar öğretmenlerden güçlerinin üstünde bir öğretmenlik görevi bekler” maddeleridir. Buna göre öğretmenler okul çevresinin kendileri üzerinde bir baskı unsuru oluşturduğunu ve kendilerinden olması gerekenin üzerinde beklentilere sahip olduğunu ifade etmişlerdir. Bu araştırmanın sonucunun nedeni halkın öğretmene güven duymaması olabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 65,4’ü “Çok olumsuz etkiliyor”, %29,0’u “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 5,6’sı “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi her zaman şeklinde çıktığı için sorunun performansına etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Halkla Etkileşim Boyutunda Karşılaştığı Sorunların Performansına Etkisi Konusunda Ölçekteki Görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Ss	Anlamı
1	19	Halk öğretmenine güven duymuyor.	2,56	,57774	Çok olumsuz etkiliyor
2	21	Halk verilen eğitimden memnun değil.	2,55	,55673	
3	20	Halk öğretmenine saygı duymuyor	2,52	,61256	
4	22	Halk öğretmen tarafından yapılan bilgilendirme ve yönlendirmeyi dikkate almıyor.	2,45	,60620	
5	23	Halk her fırsatta öğretmeni eleştiriyor.	2,41	,64643	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen halkla etkileşim sorunlarının en önemlisi “Halk öğretmenine güven duymuyor” dur.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri “Her Zaman” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşleri % 60,7’si “Her Zaman”, % 22,4’ü “Sık Sık”, % 10,6’sı “Ara-Sıra”, % 5,0’i “Nadiren”, % 1,2’si “Asla” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin her zaman şeklinde olması, öğretmenin bulunduğu okulda görev yapmaktan memnun olmadığı ve bulunduğu okulda görev yapmanın öğretmene heyecan vermediği sonucuna ulaşılabilir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda likert tipli ölçekteki görüşleri tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Memnuniyet Boyutunda Karşılaştığı Sorunlar Konusunda Ölçekteki Görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Ss	Anlamı
1	28	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor.	4,47	,92891	Her Zaman
2	26	Bulduğum okulda görev yapmak beden sağlığımı olumsuz etkiliyor.	4,43	,89977	
3	25	Bulduğum okulda görev yapan bir sınıf öğretmeni olmaktan memnun değilim.	4,35	,99878	
4	27	Görev yaptığım okuldan daha iyi bir yere ne zaman tayin olacağımı düşünüyorum.	4,01	1,18307	Sık Sık
5	24	Bulduğum okulda görev yapmak bana heyecan vermiyor.	4,00	1,12632	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre mesleki memnuniyet sorunlarının en önemlisi “Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor” dur. Köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre de sorunların en önemlisi bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır. Bu durumda hem köy hem de

ilçede çalışan öğretmenlerin mesleki memnuniyet açısından oldukça yüksek bir düzeyde bu mesleği yapmaktan memnun olmadıkları sonucuna ulaşılabilir.

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri “Çok olumsuz etkiliyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri % 80,7’si “Çok olumsuz etkiliyor”, %15,9’u “Kısmen olumsuz etkiliyor”, % 3,4’ü “Olumsuz etkilemiyor” şeklindedir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin çok olumsuz etkiliyor şeklinde olması konusunda, sorunla karşılaşma derecesi her zaman şeklinde çıktığı için sorunun performansa etkisi de sorunla karşılaşma derecesiyle bağlantılı olarak çok olumsuz etkiliyor şeklinde çıkmıştır sonucuna ulaşılabilir. İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşleri tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Memnuniyet Boyutunda Karşılaştığı Sorunların Performansına Etkisi Konusunda Ölçekteki Görüşleri

Sıra no	Soru no	Anket Sorusu	Ortalama	Ss	Anlamı
1	28	Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor.	2,72	,51804	Çok olumsuz etkiliyor
2	26	Bulduğum okulda görev yapmak beden sağlığımı olumsuz etkiliyor.	2,71	,53050	
3	25	Bulduğum okulda görev yapan bir sınıf öğretmeni olmaktan memnun değilim.	2,68	,53865	
4	27	Görev yaptığım okuldan daha iyi bir yere ne zaman tayin olacağımı düşünüyorum.	2,66	,53424	
5	24	Bulduğum okulda görev yapmak bana heyecan vermiyor.	2,60	,58240	

İlçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre en çok performansı etkileyen mesleki memnuniyet sorunlarının en önemlisi “Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor” dur.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Görev yerine göre: Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir (Tablo 9).

Tablo 9. Köy ve İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Halkla Etkileşim Boyutunda Karşılaştığı Sorunlar ve Bu Sorunların Performansına Etkisi Konusundaki Görüşlerinin Görev Yerine Göre Farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Halkla etkileşim sorunlarıyla karşılaşma	Köy ilköğretim okulu	272	3,65	,94712	-4,630	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	3,98	,79917		
Halkla etkileşim sorunlarının performansına etkisi	Köy ilköğretim okulu	272	2,25	,60487	-5,496	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,50	,48890		

*p < .05

Tablo 9’a göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir.

Halkla etkileşim boyutunda karşılaşılan sorunlar ve sorunların performansa etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapanlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmakta ve daha çok etkilenmektedirler. Buna göre köy ilköğretim okulunda çalışan sınıf öğretmenleri köyün nüfusunun az olması nedeniyle halkla daha çok iletişimde bulunabildiği, bu yüzden de halkla etkileşim boyutunda daha az sorun yaşadığı sonucuna ulaşılabilir. İlçe merkezindeki öğretmenin halkla iç içe olma durumu köydeki öğretmene göre daha az olduğu için karşılaştığı sorunların performansına etkisinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre: Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (Tablo 10).

Tablo 10. Köy ve İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Halkla Etkileşim Boyutunda Karşılaştığı Sorunlar ve Bu Sorunların Performansına Etkisi Konusundaki Görüşlerinin Görev Yapılan Yerleşim Yeri Oturmaya Göre Farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Halkla etkileşim sorunlarıyla karşılaşma	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	3,83	,89233	-,026	,979
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	3,83	,87834		
Halkla etkileşim sorunlarının performansına etkisi	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,40	,55243	,542	,588
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	2,37	,56582		

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Görev yerine göre: Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir (Tablo 11).

Tablo 11. Köy ve İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Memnuniyet Boyutunda Karşılaştığı Sorunlar ve Bu Sorunların Performansına Etkisi Konusundaki Görüşlerinin Görev Yerine Göre Farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Mesleki memnuniyet sorunlarıyla karşılaşma	Köy ilköğretim okulu	272	3,61	1,19380	-7,680	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	4,26	,83034		
Mesleki memnuniyet sorunlarının performansına etkisi	Köy ilköğretim okulu	272	2,34	,63757	-7,521	,000*
	İlçe ilköğretim okulu	321	2,67	,42793		

*p <.05

Tablo 11'e göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri köy ilköğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir.

Mesleki memnuniyet boyutunda karşılaşılan sorunlar ve sorunların performansa etkisi konusunda ilçe ilköğretim okulunda görev yapanlar köyde görev yapan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmakta ve daha çok etkilenmektedirler. Bunun nedeni köyde çalışan öğretmen zaten köyün şartlarını bilerek göreve başlamakta, çok fazla beklenti içerisinde olmadığından dolayı mesleki memnuniyet konusunda daha az sorun yaşadığı sonucuna ulaşılabilir. İlçede çalışan öğretmenler görev yaptığı yerin ilçe olmasından dolayı beklentilerini daha yüksek tutuyor olabilir, bu yüzden de sorunların performansına etkisinin daha yüksek olduğu belirtilebilir.

Görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre: Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusundaki görüşleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmaya göre anlamlı bir farklılık göstermektedir (Tablo 12).

Tablo 12. Köy ve İlçe Merkezinde Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Memnuniyet Boyutunda Karşılaştığı Sorunlar ve Bu Sorunların Performansına Etkisi Konusundaki Görüşlerinin Görev Yapılan Yerleşim Yerinde Oturmaya Göre Farklılığı

Boyut	Gruplar	N	X	Ss	t	p
Mesleki memnuniyet sorunlarıyla karşılaşma	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	4,10	,99971	3,328	,001*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	3,81	1,10965		
Mesleki memnuniyet sorunlarının performansına etkisi	Görev yapılan yerleşim yerinde oturuyorum	314	2,57	,54033	2,017	,044*
	Görev yapılan yerleşim yerinde oturmuyorum	279	2,47	,57610		

*p <.05

Tablo 12'ye göre köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmaktadır. Köy ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunların performansına etkisi konusunda görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan sınıf öğretmenlerine göre daha çok etkilenmektedir. Görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan öğretmenler sabah dersine gelip ders bittikten sonra ise gitmekte, görev yapılan yerleşim yerinde oturan öğretmenler ise okul dışında da hem öğrenciyle hem de velilerle daha sık etkileşimde bulunmaktadır. Bundan dolayı da mesleki memnuniyet boyutunda daha çok sıkıntı yaşadığı sonucuna ulaşılabilir. Görev yapılan yerleşim yerinde oturan sınıf öğretmenleri görev yapılan yerleşim yerinde oturmayan sınıf öğretmenlerine göre daha çok sorunla karşılaşmakta ve bu sorunlara bağlı olarak da performansa etkisi konusunda daha çok etkilenmektedir sonucuna ulaşılabilir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Köyde ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin halkla etkileşim boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre halkla etkileşim sorunlarının en önemlisi "Halk öğretmenine güven duymuyor" dur. Köyde ve ilçe merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki memnuniyet boyutunda karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların performansına etkisi konusunda ölçekteki görüşlerinin aritmetik ortalamasına göre mesleki memnuniyet sorunlarının en önemlisi ise "Bulduğum okulda görev yapmak ruh sağlığımı olumsuz etkiliyor" dur. Halkla etkileşim boyutuyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler sorunların önem sırasına göre şunlar olabilir: (1) Öğretmenin halkla etkileşimini sağlamak için özellikle köylerde konaklama imkânı devlet tarafından lojmanlar yapılarak sağlanmalıdır. (2) Öğretmenin halkla etkileşimini güçlendirmek için hizmet içi eğitim verilebilir. Mesleki memnuniyet boyutuyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler sorunların önem sırasına göre şunlar olabilir: (1) Öğretmen bulunduğu okulda görev yaparken heyecan duymuyorsa dersleri yeni ve farklı eğitim-öğretim yöntemleri kullanarak işleyebilir. (2) Öğretmenlerin görev yaptıkları okulda çalışırken heyecan duyması ve o okulda görev yapmaktan memnun olması sağlanmalıdır.

Kaynakça

- Akçamete, G. & Kaner, S. & Sucuoğlu, B. (2001) **Öğretmenlerde tükenmişlik, iş doyum ve kişilik**, Ankara: Nobel Yayınları
- Argon, T. & Ateş, H. (2007) İlköğretim okulu birinci kademe öğretmenlerini etkileyen stres faktörleri, **AİBÜ Eğitim Fakültesi Dergisi**, 7 (2), 53-63
- Başaran, İ. E. (1996). **Türkiye Eğitim Sistemi**, Yargıcı Matbaası, Ankara.
- Bozkurt, Ö. & Bozkurt, İ. (2008) İş tatminini etkileyen işletme içi faktörlerin eğitim sektörü açısından değerlendirilmesine yönelik bir alan araştırması, **Doğuş Üniversitesi Dergisi**, 9 (1), 1-18

- Can, N. (2004) Öğretmenlerin geliştirilmesi ve etkili öğretmen davranışları, **Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 16 (1), 103-119
- Çelikten, M. & Şanal, M. & Yeni, Y. (2005) Öğretmenlik mesleği ve özellikleri, **Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 19 (2), 207-237
- Çermik, A. (2003). Sınıf öğretmenlerinin insan ilişkileri sorunları ve bu sorunların performans üzerindeki etkileri (Denizli Örneği), **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli
- Değirmencioğlu, C. (2000). Bir felsefeci gözüyle öğretmenlik, **Öğretmenlik mesleğine giriş**, Nobel Yayınları, Ankara.
- Gürsoy, H. (2003). Öğretmen yetiştirmede sorunlar ve öneriler, **Çağdaş Eğitim Dergisi**, 28 (299), 28-35.
- Işıkhan, V. (2004) **Çalışma hayatında stres ve başa çıkma yolları**, Ankara: Sandal Yayınları
- İşler, E. K. (2007) **Halkla ilişkiler: Mitler ve gerçekler**, Gazi Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Kırkinci Yıl Kitaplığı No:4, Ankara
- Karaköse, T. & Kocabaş, İ. (2006) Özel ve devlet okullarında öğretmenlerin beklentilerinin iş doyumuna ve motivasyon üzerine etkileri, **Eğitimde Kuram ve Uygulama**, 2 (1), 3-14
- Koç, H. & Yazıcıoğlu, İ. & Hatipoğlu, H. (2009) Öğretmenlerin iş doyum algıları ile performansları arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik bir araştırma, **Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 28, 13-22
- Locke, E. A. (1968) **What is job satisfaction?**, American Psychological Association Convention, San Francisco, California
- Övet, O. (2006). Eğitim fakültesinde öğrencilerinin öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan faktörlerin belirlenmesi, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özpinar, M. (2008). Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları (Aydın ili Örneği). **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Aydın
- Richey, W. R. (1979) **Planning for teaching: An introduction to education**. McGraw-Hill Book company, New York,
- Rivlin, N. H. (1961) **Teaching adolescents in secondary schools**. Appletion century crofts inc., New York
- Sevimli, F. & İşcan, Ö. F. (2005) Bireysel ve iş ortamına ait etkenler açısından iş doyumunu, **Ege Akademik Bakış**, 5 (1-2), 55-64
- Soyer, F. & Can, Y. (2007) İş tatmini ile mesleki beklenti ve mesleki destek algılaması arasındaki ilişki: Beden eğitimi öğretmenleri üzerinde bir araştırma, **TSA**, 11 (3), 23-36
- Sönmezer, M. G. & Eryaman, M. Y. (2008) Kamu ve özel eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin iş tatmin düzeylerinin karşılaştırılması, **Eğitimde Kuram ve Uygulama**, 4 (2), 189-212
- Spector, P. E. (1997) **Job satisfaction, application, assessment, causes and consequences**, Sage Publication, London
- Taşdan, M. & Tiryaki, E. (2008) Özel ve devlet ilköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin karşılaştırılması, **Eğitim ve Bilim**, 33 (147), 54-70
- Tugaç, A., Yurt, İ., Ergil, G., Sevil, H. T. (1970). **Türk köyünde modernleşme eğilimleri araştırması**, Rapor-1, Başbakanlık Basımevi, Ankara.
- Uğurlu, Ö. (2008) Halkla ilişkilere "algı" çerçevesinden bakış, **İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi**, 32, 145-164
- Yılmaz, E. (2009) İlköğretimde çalışan öğretmenlerin örgütsel bağlılıklarının, iş doyumları ve okullardaki örgütsel yaratıcılık açısından incelenmesi, **İlköğretim Online**, 8(2), 476-484